

Ötven sor

Olvassom az újságot. Először mosolygok, aztán ámulok, majd gondolkozni kezdek... Arról tudósítanak ugyanis, hogy új válogatott csapat alakult, mégpedig a Magyarország szépe verseny dobogós helyezettjeiből. Sőt a megalakulást követően a 10 tagú csapat átesett a tűzkeresztesen, s összemérte (mit is?; tudását, mereteit, súlyát, egyéb képességét?) „felkészültséget” a „sógorok” hasonlóan összeállított együttesével. Győztünk! De most tessék figyelni: a

visszavágó

nálunk lesz, majd valamikor jövőre, a Balaton partján. Namármost: ha a csapat most 21 ponttal jobb volt az osztrákoknál, hogyan vesztetnének el a visszavágót?! Az idő egyformán gáncoskodik, persze, kísértés adódik bőven: finom falatok, laza életmód, né ady isten, betegség, érettségire való készülés. Ki fűrkészheti ki a jövőt?! Am annyszor bizonyosodott, hogy a következő edzőmunka, az életmód, a taktikai utasítások fegyelmezett végrehajtása, az edzőtáborozások komolysága az újabb siker záloga lehet. En nem féltém lányainkat, sőt nagyobb esélyt adok nekik, mint focistáinknak a mundiólon. Mert azt is olvastam, hogy a dolog még ezzel sem ér véget. *Erich Reindl* úr, a bécsi Miss Ausztria Corporation igazgatója úgy nyilatkozott, hogy „*Ha a futballisták csapatokba tömörülnek, és képviselik országuk színeit, miért ne tehetnének meg ugyanezt a szépségké is? ... rendszeressé szándékozunk jenni az európai szép lányok csapatversenyét. Amelyik csapat több mérközést megnyer... az szerzi meg az Európa-bajnok címet.*”

Hurrá! — mondhatnánk, végre egy olyan verseny, ahol nem objektív mértékek, szigorú szabályok, hanem a szubjektív inspirációk a döntőek. Hisz ezekben mi nagyok vagyunk. Gondolják csak el, hányszor formálunk — akár az objektív tények ellenére — megfellebbezhetetlen szubjektív ítéleteket?! S különben is, bennünket szeretnek Európában, gyakran el is kenyéztetnek, néha már hajlamosak vagyunk elhinni szépségünket, gazdagságunkat, okosságunkat, bátorságunkat...

Engem ebben a dologban leginkább mégis a visszavágó fogott meg leginkább. Mert semmit sem bíznék a véletlenre, az egyszerire. Ha most netalántan vesztettünk volna, lehetne esélyünk a visszavágásra. Mert a magyar semmit sem hagy választatlanul! Az ünnepi jókívánságok özőnében is hányan kapkodják a fejüket: „Lapot kaptam Z.-tól, pótlólag gyorsan feladni neki egyet, igen, 4 forintosat, ő is olyat küldött... Mit vegyek Y.-nak ajándéka a kölcsönpenzből, aminek biztosan nem örülne? Tavaly is olyan díszesen csomagolta be azt a semmi kis könyvet, mintha ki tudja, milyen ritka különlegességet rejtett volna benne. Visszakapja a drágám, annyi szent, s még jó képet is kell vágnia hozzá... Képzeld, a múltkor gyűlésen X. nekemesett, hogy önféjű és megbízhatatlan vagyok. Szólni sem tudtam mérgemben, de ne féljen, a következő alkalommal nem teszek lakatot a számba. Kölcsönkenyer visszajár.”

A visszavágók a sportban a versenytársak megbecsülései. A mindennapok kis harcaiban hozzánk méltatlan, önpusztító gesztusok. Felejtsük el, s szurkoljunk a szép lányoknak!

Tandi Lajos

Kitüntetés

Az Elnöki Tanács Varga Ottónak, a Kismotor- és Gégvár Szakszervezeti Bizottsága titkárnak a szakszervezeti mozgalomban végzett több évtizedes, eredményes munkája elismerésül nyugállományba vonulása alkalmából a Munka Erdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. A kitüntetést (pénteken) Herczeg-Károly, a Vasfém- és Villamosenergiaipari Dolgozók Szakszervezete főtitkára adta át.

Műsorajánlat

A üttörőház téli szüneti programja keretében ma, szombaton délelőtt 10 órakor Alkotóház kezdődik az alsó tagozatosoknak. Ezen fenődíszeket készíthetnek a kicsik.

Ma, szombaton délután 5-kor *karácsonyi koncert* kezdődik a Bartók Béla Művelődési Központban. A műsorban a Liszt Ferenc zeneiskola fúvós ötöse játszik, majd Ifj. Lele József, néprajzkutató szól az ünnephez kapcsolódó népszokásokról, hagyományokról. Általános iskolások előadásában falusi betlehemezés látható s végül a Bartók kórus karácsonyi kórusműveket ad elő.

Az Ifjúsági Házban ma, szombaton 5-kor *videósűr* kezdődik. A lemezlovas Horváth András.

Hétfőn délelőtt 10 óra 45 perctől a rádió *Eneklő Ifjúság* sorozatában, a Kosuth adón, a szegedi Tömörkény István Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola kórusa hallható.

Kedden a tétév kettescsatornáján este fél 7-kor kezdődik a szegedi stúdió műsora. Másnap szerdán az egyeseken negyed 5-kor jelentkezik ismét: a határokon túli magyar líra fesztiváljáról készített sorozat újabb részével.

Előterben a vidéki regionális szellemi központok

Kormányhatározat a tudományos kutatásokról, fejlesztésekről

A Minisztertanács csütörtöki ülésén a gazdaság, a társadalom fejlődését szolgáló tudományos munka két lényeges, hosszabb távra előremutató kérdésével foglalkozott. Megtárgyalta a VII. ötéves tervidőszakra szóló Országos Középtávú Kutatás-fejlesztési Tervét (OKKFT) és tanácskozott — a kormányzati munka korszerűsítésével összhangban — a kutató-fejlesztő munka, valamint a műszaki fejlesztési tevékenység irányításának korszerűsítéséről. A Minisztertanács Tájékoztatói Hivatalának a kormánytájékoztatást követő sajtóértekezletén *Korcsog András*, a Tudománypolitikai Bizottság titkára adott tájékoztatást a Minisztertanács napirendjén szereplő kérdésekről.

Elmondta egyebek között, hogy e kérdések időszerűsége mi sem bizonyítja jobban, mint a napokban tartott KGST-ülésszak, amelyen elfogadták a 2000-ig szóló közös tudományos-műszaki fejlesztési programot. *A kutatás-fejlesztés növekvő jelentőségét bizonyítja, hogy a kormány ez évben immár harmadszor foglalkozik önálló napirendi pontként a kutatás, a műszaki fejlesztés legfontosabb kérdéseivel.*

A TPB titkára szövelt arról is, hogy a hazai kutatás-fejlesztés történetében először 1972-ben erősítették meg kormányhatározattal az Országos Távlati Tudományos Kutatási Tervét. Ez mintegy 10–15 évre nyújtott útmutatást mind az alap-, mind a gazdasági célú kutatásoknak. A kormány ez év januárjában úgy döntött, hogy ezt a tervet — mivel teljesítette funkcióját — 1985. decemberével befjezettnek nyilvánítja, s helyébe a „Tudományos Kutatások Hosszú távú Főirányzatai (2000-ig)” című dokumentum lép. *Korcsog András emlékeztetett arra is, hogy elsőként a VI. ötéves tervidőszakra készítettek országos Középtávú Kutatási-Fejlesztési Tervet az idén, december 31-ével lezárul. A VII. ötéves tervjavaslattal összhangban készült el a következő tervperiódusra szóló OKKFT. Ennek előkészítésekor messzemenően bevonták a munkába a tudósokat, tudományosvezetőket, gyakorlati szakembereket, s széles körű szakmai-társadalmi vitákban, a Magyar Tudományos Akadémia, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, az MTESZ fórumain, valamint vidéki regionális tudománypolitikai értekezleteken foglalkoztak állást a tervezetről.*

Korcsog András hangsúlyozta, hogy a kutatási-fejlesztési

szféra a VII. ötéves terv során kiemelt lehetőséghez jut. A VI. ötéves tervidőszakban ugyanis romlottak az alapkutatások feltételei, a műszaki fejlesztés nem kapott kellő szerepet a gazdasági fejlődés gyorsításában, a gazdaságrányítási rendszer korszerűsítésében; romlott a műszerellátás színvonala, elhasználódtak, elöregedtek a tudományos munkához, kutatásokhoz szükséges eszközök, berendezések. A terv a következő években magasabb minőségű követelményeket állít középpontba, az erőforrásokat a legfontosabb feladatokra koncentrálja. Mindez a központi irányítástól, a kutatóhelyi vezetéstől a korábbinál következetesebb magatartást, szelekciót, a kutatóktól nagyobb megértést igényel.

Az elképzelések szerint a tudományos kutatásra és műszaki fejlesztésre a VII. ötéves tervidőszakban a belföldön felhasználható jövedelem mintegy 3 százaléka: 152–164 milliárd forint fordítható. Ebből 68-74 milliárd forint lesz a központi forrás, a várható vállalati műszaki fejlesztési forrás pedig 84-90 milliárd forint.

A tudományos kutatás és a műszaki fejlesztés intézményrendszerén belül továbbra is elsőbbséget kap az egyetemi, valamint a vállalati kutató-fejlesztő tevékenység. *Az alapkutatások feltételei elsősorban a felsőoktatási intézményekben és az akadémiai kutatóintézetekben javulnak. Jelentős feladat a kutatás-fejlesztési infrastruktúrájának korszerűsítése. A jövőben fokozottabban ösztönözni kívánják a különböző régiókban működő kutatóhelyek együttműködésében rejlő lehetőségeket. Szeretnék a Budapesti központúságot csökkenteni, s jobban építeni a vidéki akadémiai bizottságok munkájára, mint regionális, szellemi központokra.*

Az alapkutatások támogatására új intézmény: Országos Tudományos Kutatási Alap létesült a tervidőszak időtartamára. Az új intézmény szakmai tevékenységéért az MTA főtárháza a felelős; elsősorban a nemzetközileg is színvonalas alapkutatások pályázatokkal történő támogatására szolgál, s ehhez 3-8-4 milliárd forint áll rendelkezésére.

Korcsog András, az OKKFT kutatás-fejlesztési

programjáról elmondta, hogy a terv kilenc — a legfontosabb népgazdasági célok elérését elősegítő — kutatás-fejlesztési programot és egy alapkutatási programot tartalmaz. A VII. ötéves tervben induló, illetve folytatandó valamennyi központi gazdasági fejlesztési programhoz kapcsolódik, így az energia- és anyagtakarékosági, az elektronizációs programhoz, továbbá a gyógyszer- és növényvédőszer-gyártás fejlesztésének programjához. Két program foglalkozik a biológiai kutatással, s a tervben számolnak egyes társadalomtudományi programok kiemelásával is.

A TPB titkára felhívta a figyelmet arra, hogy a kormány napirendjén szereplő másik kérdés, az irányítás korszerűsítése szorosan kapcsolódik az OKKFT-hez, mivel a terv megvalósításának egyik feltétele, hogy e téren is előbbre jussanak. A munkát két lépcsőben hajtják végre, most az első szakasz döntéseit hozták meg: a TPB, az MTA, és az OMFB szervezeti szabályzatainak módosításáról határoztak. A döntéseket a központi irányítás hatékonyságának javításával összhangban hozták meg. A jövőben a TPB munkájában nagyobb hangsúlyt kapnak a javaslattevő, kezdeményező, ellenőrző feladatok. A TPB tagjainak számát huszonegyről tízre csökkentették. A jövőben a TPB mellett az MTA és az OMFB is átfogó országos felelősséget visel a tudományos munka irányításának megosztásában. Így az MTA lesz a „felelős” az alapkutatásoknak, a társadalomtudományok irányításának és az MTA főtárháza működteti az alapkutatások új országos intézményét. Az OMFB meghatározó szerepet vállal a kormány-szintű kutatási-fejlesztési tervek összeállításában, a kutatás-fejlesztés forrásainak megtervezésében, a szabályozók kialakításában, a kutatóhálózat fejlesztésében, az infrastruktúra formálásában, a nemzetközi kapcsolatok összehangolásában és az információs rendszer gondozásában. Elfogadták azt a javaslatot is, hogy a TPB négy szakmai állandó bizottsága a jövőben az OMFB, a Művelődési Minisztérium, illetve az MTA felügyelete alatt működjen tovább, s tárcaközi bizottságként folytassa tevékenységét. (MTI)

Zenei naptár

Évadzáró koncert

Az elmúlt hetek rangos kórusversenyei után most a hangszeres zene híveit kaptak két *remek hangversenyt* az ünnep előzeteseként. Szerdán rendezte meg a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola hagyományos *karácsonyi hangversenyt*. Jól a kezdés előtt már jelentős számú érdeklődő várta a világhírű csellóművészt: *Valentijn Fejgin*, a moszkvai Csajkovszkij Konzervatórium professzora és a *Weiner Kamarazenekar* színre lépését *Weninger Richard* vezetésével.

Elsőként *Vitali* g-moll chaconne című műve hangzott el. Ezt az eredetileg hegedűre írott művet most remekbeszbaltott csellóelőadásban ismerhettük meg. A mű imponáló technikai biztonsággal, lenyűgöző, intenzív hangon szólalt meg *Fejgin* előadásában. *Vivaldi* két gordonkára írott g-moll versenyműve következett ezután. *Mester* és tanítvány — *V. Fejgin* és *Sin Katalin* — szép hangon, tökéletes kamarazenei egységben szólaltatták meg a művet. Az első részt *Chr. Bach* apokrif c-moll versenyműve zárta. Ma már nehéz megállapítani, hogy az átdolgozó *R. Casadesus* mennyit komponált hozzá az eredeti textushoz, de egyes romantikus harmóniai fordulatok ezt valószínűsítik. A cselló- és brácsaművészek előadásában gyakran szerepel az a határos koncert, de ilyen

előadásban ritkán. *Fejgin* nagy formátumú, impozáns megfogalmazásban szólaltatta meg a darabot a drámai és lírai fordulatok kontrasztjával. A második tétel obligált hegedűszólóját *Dankó Brigitta* szép hangon, stílusosan játszotta. A közönség viharos tapsall fogadta a remek produkciót, így a második tétel ráadásaként ismét elhangzott (talán még szebben!).

A műsor második felében az idei „nagy vállalkozás”, *Bach* XXI. kantátája hangzott el. Énekes szólistaként *Gelecsényi Krisztina, Meszlényi László* és *Sinkó György* szerepelt. A főiskola vegyes kara (karigazgató *Berényi Bogáta*) ezúttal igen nagy feladatot kapott. *Weninger Richard* zenei vezetése intenzív, szuggesztív és átértelt volt. Légnagyobb karmesteri feladatát a Kantáta megszólaltatásában látta el. A *Bach* Kantáta kontinuu szólamát *Bódás Péter* igényesen, pontosan szólaltatta meg. Az ünnepélyes kamarakordok után a közönség hosszasan ünnepelte a remek est résztvevőit.

A Szegedi Szimfonikusok ez évi utolsó hangversenyére került sor csütörtökön este *Koncz Tamás* vezényletével. A műsor kezdetén kis létszámú barokk zenekar játszott. Első számként *Bach* h-moll szvitje hangzott el. *Matuz István* fuvolaművész

közreműködésével (*Matuz István* Szegeden végzte szakiskolai tanulmányait, a h-moll szvitet itt játszotta a szakiskola zenekarával) jelen sorok írójának vezényletével 1965-ben). *Matuz* közreműködése eredményt hozott, és a táncleletek bájos karaktere feledtetta a kezdeti nehézségeket. Ráadásként *Bach* a-moll szólószonátájának első tételét játszotta. Második számként *Torelli* D-dúr trombitaversenye hangzott el *Kovács György* előadásában, aki szép hangon, fölényes technikai biztonsággal szólaltatta meg nehéz szólamát.

Szünet után *Respighi* Róma kútjai című négyteteles szimfonikus költeménye szólalt meg. A nagyzenekar teljes színpompáját felvonultatva festői képei most sem tévesztették hatásukat. A zenekar színesen árnyalta a muzsikát, különösen a fúvósok remekeltek. Legjobban sikerült a harmadik tétel, a *Trevi-kút* lendületes, mozgalmal megjelölése. De igen szép volt a *Medici-kút* alkonyfényű ragyogása a római hangokkal. A műsor zárószáma *De Falla* *Háromszögletű kalap* című baletteljéből a *Három tánc* volt. *Karmester* és zenekar számára igen hatásos sikerdarab, különösen a fúvósok bríllírozott a remek megoldásokban, de a dirigens is élvezettel és lendülettel muzsikált.

Kiss Ernő

Ünnepi belföldi telefonkedvezmény

A Magyar Posta a karácsonyi és az újévi ünnepek idejére kedvezményes telefonarifát vezet be. A belföldi távolsági beszélgetésekre — a távhívásnál és a kézi-kapcsolásnál egyaránt — 33 százalékos, a helyi beszélgetésekre pedig 50 százalékos díjkedvezményt ad, amely a nemzetközi telefonforgalomra nem terjed ki.

A karácsonyi kedvezményes időszak december 23-án este 6 órakor kezdődik és december 27-én reggel 7 órakor fejeződik be. Az újévi kedvezményes időszak december 30-án este 6 órától január 2-án reggel 7 óráig tart.

A kedvezményes időszakban a 303 központhoz tartozó 446 000 lakásállomás előfizetőit érinti.

Új forrásműsorozat Petőfiről

Petőfi-adattár készül a lelkes barátjának, John Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetében. Első két kötetét már átadták az Akadémiai Kiadónak, s hamarosan eljuttatják a harmadikat.

Az új forrásműsorozat első kötete a költőről és műveiről a hazai, valamint a külföldi sajtóban — *Petőfi* életében — megjelent cikkek, kritikákat, életrajzi adatokat, verseinek idegen nyelvű műfordításait tartalmazza.

Számos újdonság olvasható ebben a kötetben. Ilyen többek között a feltehetően legkorábbi angol nyelvű *Petőfi*-fordításoknak országunkban még soha nem publikált szövege egy oxfordi könyvtárban őrzött angol folyóirat 1847-es évfolyamából: „*Jövendölés*”-nek és az „Arvalányháza”-süvegem bokretájá”-nak átültetése a magyar irodalom